

sine nomine

meldingsblad fra Det teologiske fakultet nr.2 2000

Portrettet:
Kari Elisabeth
Børresen - ny
professor på TF

Notto i Japan

ToneMF i Brasil

Permanent diakoni

Oversikt over
Fakultetets
aktiviteter

I dette nummer:

Dekanens ståsted	4
Tabula activitatum	5
Årets Mowinckelforeleser: Professor Birger Persson	6
Fra enhet til treenighet - ny styringsstruktur på TF	7
Portrettet: Kari Elisabet Børresen - Matriarken er i blant oss	8
Prosjekt: Kompetanseenheter	10
Nye bøker fra TF og PTS	11
Gjesteprofessor i Kyoto - fornyet bearbeidelse av religionsmøtet	12
Ny studieordning for profesjonsstudiet i teologi	14
Vi utdannner for få prester	16
Permanent diakoni	17
«Go before it`s to late»	18
	20
	21
	21
	22
	22

Ansvarlige redaktører. Planutvalget ved Det teologiske fakultet
 Redaksjonssekretær: Per A. Krumsvik
 Språkkonsulent: Bente Hille Krumsvik
 Layout: Per A. Krumsvik og Henrik Brautaset Aronsen

Har du gode tips eller materiale som du mener bør inn i bladet, ta kontakt med redaksjonen på tlf 22 85 03 03 eller på e-post p.a.krumsvik@teologi.uio.no. Neste nummer kommer til jul. Vet du om flere som bør motta dette bladet vær vennlig å melde det inn til redaksjonen

Dekanens ståsted

En pussig krig

Som vi alle vet, har det stormet i og omkring kirka i det siste, og det er ingen grunn til å tro at det snart vil stilne.

Denne prognosen bygger på to forhold. For det *første* er de dagsaktuelle konfliktutbruddene symptomer på varige og dyptliggende spenninger i Den norske kirke. Selv om dagens konkrete stridigheter skulle bli bilagt, vil det bare være et tidsspørsmål før nye saker utløser de latente motsetningene på ny. For det *andre* vil endringene i myndighetsforhold og myndighetsambisjoner i kirka gjøre det vanskeligere å kontrollere konfliktnivået når nye utbrudd kommer. Jo mer selvstendig kirka er, eller føler seg, desto mer avgjørende vil beslutningene i råds- og embetsstruktur fortone seg som. Uenighet om avgjørende spørsmål vil bli oppfattet som ensbetydende med beslutningslammelse. Derfor blir det maktpåliggende å unngå uenighet. Og vi vil stadig framover erfare at få ting her i verden skaper mer uenighet - og mer ondartet uenighet - enn påtrengende krav om enighet.

Når situasjonen og framtidssiktene er slik, kaller det til sindighet. Det er, ikke minst, et behov for teologisk refleksjon over perspektiv og proposjoner i kirkesynet.

Tidlig i høst beskrev redaktøren i Vårt Land situasjonen i Den norske kirke som «full krig».

Som nevnt over, ligger det virkelig dype konflikter under de aktuelle stridighetene. La meg bare nevne spørsmål som bibelsyn, indre-kirkelig organisering, kirkas forhold til det døpte folkeflertall, kirkas for-

hold til staten. Det er heller

ingen tvil om at det omkring disse saksprosmålene pågår en makt-kamp mellom forskjellige grupperinger som ikke har tillit til hverandre og til hverandres romslighet.

Til tross for dette er det vanskelig å fri seg fra at Vårt Land, som stille krigsdiagnosen, også har vært en viktig pådriver i den opptrapping som har funnet sted. Sjelden har noen avis latt så mye ukontrollert affekt trykke. Det har vært innlegg skrevet i fistel, med klart sjikanøse under- og overtoner. Åpenbart misvisende påstander om meningsmotstandere ser ikke ut til å ha møtt redaksjonell motstand, og en har gitt spalteplass til oppskrifter på bruk av bønn som i roligere tider ville ha slått enhver som blasfemiske.

Det kan uktekelig se ut som om store deler av kirkevirkeligheten faktisk lever opp til krigsdiagnosen. Men stemmer den, er Den norske kirke i *full* krig?

Ja, det kommer helt an på hva en forstår med kirke, hva som inkluderes i kirkebegrepet.

Noen av oss synes det er viktig å delta i gudstjenester, høre forkynnelse, ta del i den hellige nattverd. Noen mener at det er her enhver kristen kirke blir til og lever. Vi samlers om ord og sakrament på tvers av frontene. Vi tror det gjør noe med vår egen evne til å bøye kne når vi støtter en meningsmotstander ved alterringen som fysisk har vondt på å knele. Vi har i dette fellesskapet lært at bønn bæres av gudsfrukt, fiendekjærlighet og selvprøving - og

Dekanus Trond S. Dokka

aldri kan brukes *mot* noen. Hvis *dette* er krig, er det i sannhet en pussig form for krigføring. Men det kommer som sagt an på hva en mener med «kirke».

Den norske kirke driver videre en omfattende diakonal virksomhet, hjemme og ute, ved organisasjoner og menigheter, men også uformelt og privat. Det er mange mennesker som først og fremst møter kirke og kristenfolk på denne måten. Etter sitt kall favoriserer ikke denne tjenesten noe parti, hverken i kirkelig eller annen forstand. Og folk som er dypt, dypt uenige om teologi eller kirkepolitikk, finner faktisk sammen i arbeid for å avhjelpe nød. Det hører stadig til norsk kirkelig skikk å ikke la teologisk eller kirkepolitisk uenighet med ledelsen i KN eller NMS gå ut over gaven til det arbeid de driver for andre. Kanskje er også dette krig, men i så fall er det en felles krig mot andre former for destruksjon enn de som media elsker å fokusere.

Krigsdiagnosen *kan* gi mening dersom en bare er opptatt av kirkeorganisasjonens toppnivå. Den kan også gi mening dersom fokus er på kirkelig meningsutveksling. Men nøyer en seg med dette, er en fanget i et tabloidisert kirkebegrep som helt mangler det som teologisk vur-

(forts. fra forrige side)

dert er det viktigste ved kirka, det som gjør den til en kristen kirke, og det som er dens viktigste aktiviteter.

Det er utvilsomt mulig å framheve disse sidene ved kirka på en måte som tjener til å kamuflere eller bagatellisere konflikter. Men den enhet som blir til der Gud river ned stengsler og forener mennesker med seg, burde ha en helt annen effekt. Fordi denne enheten er Guds, er den urokkelig, selv om den ikke alltid syns. Fordi den er Guds, kan vi våge den uenighet som er der, se den i øynene, uttale den uten pynt og innpakning, og utsette oss selv for andres like frimodige tale. Det Gud har forenet, tåler forskjeller og motssetninger. Derfor kan vi la det stå til. Ikke for å bevare spenningene eller dyrke konfliktene, men for å bevege oss inn i prosesser der både egne og andres posisjoner står på spill. I den kirke som dag for dag er Guds verk, har konfliktene rammer å utspille seg innenfor og de stridende et mål å se fram mot. Ja, den enhet Gud skaper og omskaper oss til, er allerede en realitet selv i perioder der det skorter aldri så mye på fred og enhet i empirien.

Både angsten for kirkelig uenighet og den forestilling at det i kirka rår total krig, er uttrykk for et verdsliggjort kirkesyn, hvis hovedpoeng er at kirka bare er det som syns. Dette kirkesynet har i den seinere tid fått stor utbredelse i Den norske kirke og fører vekselvis til falsk fortvilelse og falsk selvgodhet. Ansvarlig kirkeledelse består i hjelpe folk til å se dypere enn til overflaten og til å møte strid og motstandere på en tryggere måte. Det krever både mot og hjerte å lede slik. Men det krever faktisk også en god porsjon teologi.

I siste instans ligger vel behovet for teologi – og for teologiske fakulteter – alltid i nødvendigheten av å avsløre dårlig teologi.

tabula activitatum

25. september Mowinckelforelesningen:
Professor Birger Pearsson,
Berkeley

7. oktober Etterutdanningskurs: Det samiske innholdet i KRL-faget

13.-14. november Etterutdanningskurs:
«Hellige tekster?
Religiøse og etiske konflikter»

1. desember Frist for opptak til profesjonsstudium i teologi og Kristendomskunnskap hovedfag våren 2001

1. og 2. desember Disputas og prøveforelesninger for den teologiske doktorgrad for cand.theol
Aud V. Tønnessen

2. desember Etterutdanningskurs:
«Estetiske uttrykk i ulike religionar»

15. desember Semesteravslutning

Besøk ellers fakultetets hjemmesider for mer informasjon: www.tf.uio.no

Årets Mowinckelforeleser: Professor, em. Birger Persson

Årets Mowinckelföreläsning hålles av Prof. Birger Pearson från Santa Barbara, California. Temat för föreläsningen är: Early Christianity and Gnosticism in the History of Religions och hålles måndagen den 25 september i Domus Theologica, auditorium M009 kl. 10.15-12.00.

Dr. Birger Pearson var professor i religionsvetenskap vid University of California, Santa Barbara från 1969 till sin emeritering 1994; därefter har han med jämna mellanrum varit fungerande professor vid University of California,

Berkeley. Prof. Pearson erhöll sin doktorsgrad från Harvard University 1968 på en anhandling om The Pneumatikos - Psychikos Terminology in 1 Corinthians. Bland hans omfattande produktion bör framför allt nämnas hans editioner av koptiskt-gnostiska texter från Nag Hammadi. Hans senaste bok bär en titel som direkt svarar mot centrum i hans forskningsarbete: The Emergence of the Christian Religion: Essays on Early Christianity (1997).

david.hellholm@teologi.uio.no

Sigmund Mowinckel

- Levde fra 1884-1965
- Studerte i Marburg og Gissen 1911-1913
- Universitetstipendiat 1915-1917
- Dr.theol 1916
- Professor i GT ved TF fra 1922 -1954
- Utgav en rekke lærde verker deriblant *Psalmestudien* (6bd. 1921-24) og *Offersang og sangoffer* (1951). (Den sistnevnte kan kjøpes fra fakultetet for kr. 50).

Mowinckelforelesningen

Mowinckelforelesningen, som alternerer annenhvert år mellom Det nye og Det gamle testamentet, kom i stand i 1986 for å hedre vår store forsker, Norges største og en av verdens største på GT-forskningens område. Initiativet kom fra prof. Magnus Ottosson som var professor i Det gamle testamentet ved Det teologiske fakultet fra 1983-1985. Den første Mowinckelforelesning ble holdt i 1986 av prof. Helmut Koester, Harvard, med tittelen THE HISTORY OF RELIGION SCHOOL. GNOSIS AND JOHN'S GOSPEL. Mowinckelforelesningen blir publisert i NTT hvert år.

Fra enighet til treenighet eller ny styringsstruktur ved Det teologiske fakultet

Fakultetets ledertroika: f.v. Dekan Trond Skard Dokka, Prodekan for forskning Kjetil Hafstad og prodekan for utdanning Helge S. Kvanvig

I løpet av det siste halvåret har vi gjort endringer i ledelse og utvalgsstruktur ved fakultetet. På den faglige siden har vi nå fire fagenheter, Det gamle testamente, Det nye testamente, Kirkehistorie og Systematisk teologi. Alle i det faste vitenskapelige personale og stipendiatgruppen tilhører en fagenhet. Hver av fagenhetene oppnevner en preses som samordner aktiviteten innen fagdisiplinen.

Vi har fra år 2000 en ordning med to prodekaner. Den ene har ansvaret for forskning, forskerutdanning og formidling. I denne valgperioden, som går fra januar 2000 til desember 2002 er det professor Kjetil Hafstad som har dette vervet. Prodekanen har et særlig ansvar for utvikling og oppfølging innen fakul-

tetets forsknings- og formidlingspolitikk, fakultetets ressursdisponering innen forskning, forskerutdanning og formidling, rammene for fakultetets forskning, ikke minst når det gjelder ekstern finansiering av forskningsprosjekter, og fakultetets doktorgradsprogram.

Den andre prodekanen har ansvaret for utdanningssektor. I vårsemesteret 2000 hadde professor Halvor Moxnes dette vervet, mens professor Helge S. Kvanvig innehar det for den resterende valgperioden. Denne prodekanen har et særlig ansvar for utvikling og oppfølging av fakultetets utdanningspolitikk, herunder etter- og videreutdanning, studie-kvalitet og læringsmiljø, herunder undervisnings- og

eksamensformer, veiledning og studieplaner, internasjonalsisering og mastergradsstudiet samt strategi for informasjon om og rekruttering til studiene.

Prodekanene utøver sitt verv i samarbeid med et fagråd, der både vitenskapelig ansatte, stipendiater og studenter har plass.

Fakultetet ønsker gjennom de nye ordningene å styrke og effektivisere lederfunksjonene, og legger opp til at tid og ressurser flyttes fra rene styringsoppgaver til faglige utviklingsoppgaver.

dag.myhre-nielsen@teologi.uio.no

Kari Elisabeth Børresen

- Matriarken er blant oss!

14. august 2000 tiltrådte Kari Elisabeth Børresen offentlig det nyopprettede professoratet i teologi med særlig ansvar for kvinne og kjønns-teoretiske perspektiver innen teologisk undervisning og forskning. I «offentlig» ligger her at hun ved fakultetets semesteråpning holdt åpningsforelesningen for studenter og ansatte ved fakultetet.

Det kom vel ikke som noen overraskelse, at denne nestoren innen norsk (og internasjonal) feministisk teologi skulle få gleden av å bli den første til å bekle det nevnte professorat. Etter en lang og mangslungen karriere både utenlands og innlands har damen endelig bestemt seg for å ta en fast 100% stilling, til tross for innbitt kontor-

datamaskinskrekke.

Sine Nomine har en avtale med professoren kl. 16.00 etter en forelesning på hovdfag i kristendom, men sitter fortsatt og venter da damen dukker opp ett kvarter senere med studenter på slep, fortsatt forelesende. Forelesningen avsluttes tydeligvis på professor Børresens kontor med de siste anbefalinger av litteratur. Fortrinnsvis hennes egne artikler som blir rundhåndet delt ut fra uttallige bunker på hennes kontor. Til slutt kl. 16.30 er det endelig ro rundt situasjonen og intervjuet kan begynne over en kopp kaffe. Etter kort tid er undertegnede usikker på hvem som intervjuer hvem, etter at han har fått sitt pass påskrevet for fravær både under åpningsforelesningen og fagseminaret i forbindelse med Ursula Kings promosjon til æresprofessor. «Vel,» er konklusjonen «du får komme på det vitenskapsteoretiske seminaret for doktorgrads-utdanningen i neste uke.»

Poenget er å få hørt damen forelese over det stoff og den innfallsvinkel hun la tilrette for i sin doktoravhandling i 1968. Det er nemlig i formidlingen av sitt eget stoff og som foreleser hun føler seg hjemme, ikke nødvendigvis over en kopp kaffe i lett passiar.

«Subordination et Equivalence. Nature et rôle de la femme d'après Augustin et Thomas d'Aquin» heter doktorgradsarbeidet som hun fremla for den filosofiske doktorgrad ved Universitetet i Oslo, Det historiske filosofiske fakultet. Her introduserte hun begrepet «androstrisme» som ble et standardbegrep innen feministisk

tenkning og forskning. Senere skapte hun begrepet «matristikk» som utvidelse av begrepet «patristikk». Matristikk peker på de kvinner som fornyet teologien i middelalderen, slik som Hildegard av Bingen og Julian av Norwich.

Allerede før hun ble ansatt har hun skapt furore i en viss avis. Professorer ved TF er underlagt en bekjennelseplikt til statens religion, som etter grunnlovens paragraf er den evangelisk-lutherske, mens Børresen er katolikk fra barnsben av. Dette var ikke noe problem for det enstemmige fakultetsstyret som ansatte henne, men mer for departementet og avisen. Tilfeldigheten ville det også slik at en konkurrerende institusjon i det private hadde noe av det samme problem, bare at deres løsning var å løse vedkommende fra sin undervisningsplikt.

«Interessant dette», sier Børresen, «jeg og Oftestad ble forsøkt fremstilt som martyrer for den samme sak, enskjønt han omfavner det i Romerkirken jeg som reformkatolikk kjemper i mot. Ikke at jeg er persona non grata i Vatikanet, jeg blir ofte invitert til større konferanser og jeg mistenker arrangørene for å innhente meg til å si det de selv ikke tør.»

«Jeg skulle ha vært her for 30 år siden» slår hun fast på spørsmålet om hvorfor hun søkte stillingen ved TF. «Det var jo Einar Molland (legendarisk kirkehistoriker ved TF 1908-76) som støttet meg i å gjennomføre mitt prosjekt, det som åpnet opp for kjønnsstenkning innenfor teologi og idehistorie. Det var umulig på det tidspunkt å bli ansatt ved fakultetet, fordi jeg ikke var lutheraner.

Kari Elisabeth Børresen

- Født 1932, oppvokst på Besserud
- Magistergrad i idehistorie ved UiO 1960
- Doctor Philosophiae 1968
- 1982-2000 Statsstipendiat
- 1992 Teologisk æresdoktor ved universitetet i Uppsala.
- 1993-2000 Professor II ved Institutt for kulturstudier
- 2000 Professor i teologi med særlig vekt på kvinne- og kjønns-teoretiske perspektiver innen teologiske undervisning og forskning.

Kari Elisabeth Børresen ny professor ved Det teologiske fakultet

Molland sendte meg derfor ut i den store verden og delte rikelig av sitt internasjonale nettverk, noe som hjalp meg til å utvide min faglige horisont.

Erfaringen fra utlandet er kommet godt med. Dette så vi spesielt under den internasjonale historikerkonferansen som Universitetet i Oslo hadde ansvaret for i begynnelsen av august. Professor Børresen var stadig å se i farvannet, sammen med både franske og italienske kolleger og snakket flytende med begge parter. Hennes utenlandske kolleger kommenterte i tillegg hvor heldig det var for henne at hun hadde fått jobb der hun parkerer. Børresen bekjenner at hun i årevis har parkert ved TF på vei mot sine gjøremål på Institutt for kulturstudier, hvor hun siden 1993 har vært professor II (dvs

en 20% stilling), samtidig med at hun har hatt statsstipend. Helt fra studietiden har hun jo hatt sin boklige forankring ved Det teologiske fakultetsbibliotek, med spesielt nært forhold til Hans M. Barstad og Svein Helge Birkeflet.

«Jeg gjennomførte en fløyels-revolusjon på IKS,» betror hun oss, «og jeg ønsker å gjøre det samme på TF.» Som svar på vårt spørsmål om hvilken betydning hun regner med å få for forsknings- og studiemiljøet ved TF er det revolusjonen som står høyest. «Jeg er plassert på Institutt for kirkehistorie, det er jo naturlig siden jeg har drevet mest med teologisk idehistorie, men jeg beveger meg også over mot systematisk teologi. Jeg ønsker at kjønnsstudier skal ha en sentral betydning på alle felt av teologisk forskning og undervisning. Jeg mener ikke her det

feministiske perspektivet alene, men den grunnleggende interaksjon mellom biologisk og sosialt kjønn, «Genderness», som gjelder både for kvinner og menn. Så jeg håper, sammen med alle gode krefter, å få påvirket både pensumlister og forskning», sier den nyansatte.

Undertegnede trekker seg stille tilbake, men skjønner at han må møte opp på det vitenskapsteoretiske seminaret uken etter. Da lover «kvinne-professoren» å opptre i kjole!

Prosjekt kompetanseenheter

Det teologiske fakultet har høsten 2000 igangsatt et prosjekt for å utvikle nye kompetanseenheter innen etikk-diakoni og interreligiøse studier.

Bakgrunn

Som en del av omstillingsarbeidet ved universitetet i Oslo har fakultetet fått kr. 500.000 til å utvikle nettverksbaserte kompetanseenheter ved fakultetet. Prosjektet er knyttet til fakultetets innsatsområder i langtidsplanen for 2000-2003, *etikk-diakoni* og *interreligiøse studier*. Prosjektet er planlagt for en periode på 3 år, men foreløpig har vi bare fått penger til innledningsfasen, høsten 2000.

Prosjektgruppen

Allerede 1. august hadde fakultetet engasjert to faglige ledere for de to delprosjektene og en prosjektsekretær for de to delprosjektene: Kari Elisabeth Gran Bøe, som til vanlig er sjefssykepleier ved Lovisenberg diakonale Sykehus, har nå en 30% stilling som faglig leder for delprosjektet *etikk-diakoni*. Oddbjørn Leirvik, som er stipendiat ved fakultetet, er blitt engasjert i en 50% stilling som faglig leder for delprosjektet *interreligiøs dialog*. Julianne Krohn-Hansen er tilsatt i en 75% stilling som prosjektsekretær. Disse tre har nå jobbet med prosjektet i en måned, og det er allerede mange spennende planer som begynner å ta form!

Referansegrupper

Til de to delprosjektene er det knyttet referansegrupper som nå består av fakultetets egne faglige ansatte.

Fagpersoner fra alle disipliner er blitt invitert til samarbeid. Etter hvert ønsker vi også å få med eksterne personer med kompetanse som kan være nyttig for oss, men foreløpig består altså referansegruppene av følgende personer: *Interreligiøse studier*: Professor Notto Thelle, professor Tarald Rasmussen, professor Helge Kvanvig og postdoc. Jone Salomonsen. *Etikk-diakoni*: Professor Svein Aage Christoffersen, førsteamanuensis Trygve Wyller, førstelektor Hallgeir Elstad

Hovedmål for prosjektet

Hovedmålet for prosjektet er å etablere kompetanseenheter innen de nevnte emnefeltene på en måte som overskrider den klassiske inndeling av teologien i fagdisipliner. Vi tenker oss at utviklingen av disse kompetanseenheterne skal føre til:

- at rammene for tverrfaglig forskning og fagutvikling i teologien styrkes
- at det i større grad satses på eksisterende og nye markeder for den utadrettede etter- og videreutdanningsaktivitet vår.
- at det tilrettelegges for nye samarbeidsstrukturer innen våre studieløp

Kompetanseenheterne skal være nettverksbaserte, men med et godt ankerfeste i vår egen struktur. Enheterne skal bringe egne ansatte fra

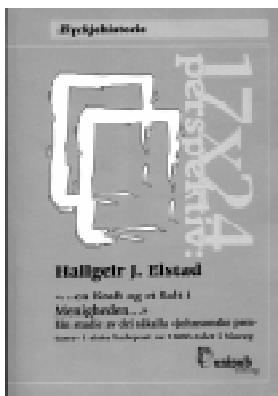
alle disipliner og samarbeidspartnere utenfor fakultetet inn i et konkret samarbeid om forskningsprosjekter, fagutvikling og utdanningstilbud.

Mål for høsten 2000

Målsettingen for høsten 2000 er i hovedsak å få laget en prosjektplan for 2001-2002, slik at vi kan få tildelt nye midler for den planlagte prosjektperioden. Vi håper også å få etablert de viktigste nettverksrelasjonene i høst. Det skal etableres nettverk som omfatter både forskning og undervisning. Det skal også utvikles nye utdanningstilbud som skal utprøves våren 2001. Her jobber prosjektgruppen med å imøtekomme de politiske føringer som nå legges på høyere utdanningsinstitusjoner om å gå i retning av større mangfold, modulinn delinger og fjerning av barrierer mellom fagområder og utdanningsformer. Vi ønsker videre å kartlegge kilder for eksterne finansieringskilder både til forsknings- og utdanningsdelen.

julianne.krohn-hansen@teologi.uio.no

Nye bøker fra Det teologiske fakultet og Det praktisk-teologiske-seminar

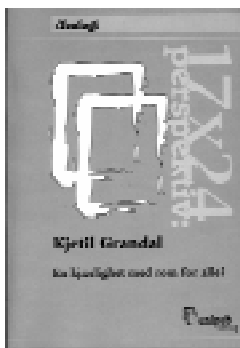
Hallgeir J Elstad: «...en Kraft og Salt i Menigheden...» Ein studie av prestskapet i siste halvpart av 1800-talet, dei såkalla «johnsonske prestane». (UNIPUB forlag 2000)

Beate Indrebø Hovland: *Å bli fortalt hvordan en skal handle. Bibelbruk i nåtidig etisk debatt sett i et narrativt perspektiv* (Det praktisk-teologiske seminar skriftserie nr. 4)

Stein Conradsen (red.): *Kirka på Värres sted. Konferanserapport fra Rovik 99.* (Det praktisk-teologiske seminar skriftserie nr. 5)

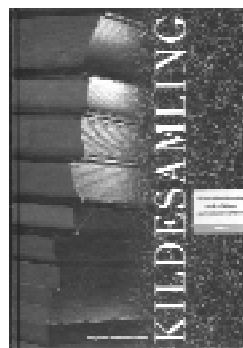
Kjetil Grandal: *En Kjerlighed med rom for alle?* (UNIPUB-forlag 2000)

Åse Røthing: *Nå Kjønn, Heteroseksualitet, etiske dilemmaer* (UNIPUB-forlag 2000)

Kjetil Hafstad: *Frihetens festning - så fast en borg?* (Aschehoug forlag 2000)

Kildesamlingen for KRL-faget med bidrag av Tarald Rasmussen og Hallgeir Elstad.

Gjesteprofessor i Kyoto – fornyet

For en tid siden satt jeg sammen med en gruppe studenter fra det lutherske teologiske fakultetet i Tokyo. I fire dager hadde de vært på reise sammen med to lærere for å sette seg inn i japansk religion og kultur. Mange av dem hadde vokst opp i kirken og visste lite om den religiøse verden som utfoldet seg utenfor kirkens rom. Det var jo bare hedenskap, uaktuelt og uinteressant, kanskje gudfiendtlig. Men de hadde altså gitt seg på vandring – noen små skritt utenfor sin egen lille verden.

De hadde vært på Japans nasjonalhelligdom i Ise, de hadde besøkt buddhismens lærdomssentra nord for Kyoto, men også sentret for en av de nye religionene, der de møtte japansk folkereligiositet på sitt mest intense. Vi satt sammen siste kvelden, og de skulle dele sine erfaringer og inntrykk. De hadde opplevd noe sammen som hadde fascinert og rystet dem. Fire dagers felles opplevelser hadde fått fasadene til å slå sprekker. De viste sine ansikter. Noen av dem var helt overveldet. De fortalte om skjønnheten, ritenes mysteriøse magi, liturgien som lek og dans for guddommen, ikke minst inntrykkene fra ansikter som hadde fortalt om sine erfaringer i møte med guddommen.

En student fortalte om hvordan hun det siste året hadde opplevd at troen var fjern og uvirkelig. Var Gud der? Hadde hun egentlig en tro lenger? Det var særlig én opplevelse som hadde gjort inntrykk. En kvinnelig leder i en av de nye religionene hadde fortalt om sin gudstro, enkelt og livsnært. "Hennes ord rørte ved mine egne troskilder," fortalte hun. "Ikke slik at Kristus bleknet og jeg

ønsket å følge den andre inn i hennes tro. Tvert imot, den andres vitnesbyrd gjorde Kristus nærværende. Min egen tro ble styrket, og jeg reiste videre med en ny tillit og frimodighet." Det var en trosbekjennelse ingen prest eller kateket hadde lært henne. Hun ble så overveldet av sine egne ord at hun begynte å gråte. Hennes trosverden hadde begynt å slå sprekker. Men gjennom sprekkene åpnet verden seg fordi hun våget seg noen få skritt ut. Og de skrittene var kanskje begynnelsen på en vandring som viste henne at Gud er større.

Med ett års permisjon fra Det teologiske fakultet var jeg gjesteprofessor ved det økumeniske Center for the Study of Japanese Religions i Kyoto. Jeg hadde jobbet i Japan i seksten år på 1970- og 1980-tallet, hvorav elleve år som Associate Director på dette studiesenteret, og visste omtrent hva jeg gikk til.

Det var flott å komme tilbake, men også frustrerende. Flott fordi jeg kunne være i et miljø der engasjerte kristne forsøkte å forstå hva det vil si å være en liten minoritet i en kul-

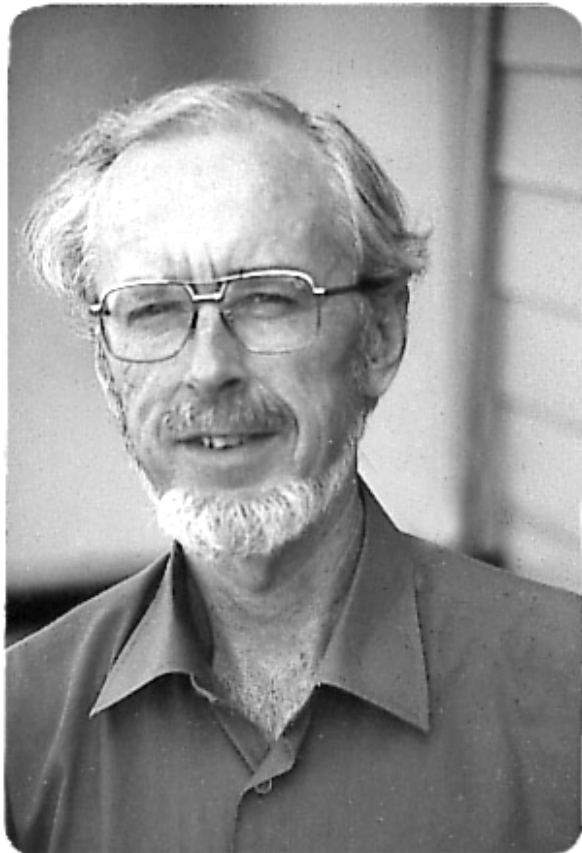
tur som er gjennomsyret av andre religioner. Men også frustrerende fordi det fremdeles er så få som tar dette teologiske arbeidet på alvor. Japanske teologer er fremdeles mer opptatt av det som skjer i europeisk og amerikansk teologi enn det som skjer i deres nærmiljø. Det gir mer prestisje å sitere Bultmann og Moltmann og Jüngel fremfor Konfusius og Laozi og buddhistiske vismenn som Dogen og Shinran. Men det lille glimtet fra samtalen med lutherske studenter viser at det blir tatt noen viktige initiativ i positiv retning, selv i et såpass forsiktig miljø som et luthersk teologisk fakultet.

Hva jeg ellers gjorde?

Jeg tok opp tråder fra tidligere studier av buddhisme, forhåpentligvis med litt større forståelse, litt mer livsvisdom og erfaring. Men buddhismen er en stor verden. Jeg ble enda mer overbevist om at også for vestlig teologi vil buddhisme bli en viktig samtalepartner.

Jeg eksperimenterte med lesning av Bibelen og buddhistiske skrifter. Hva skjer når en til egen oppbygelse leser Bibelen sammen med

bearbeidelse av religionsmøtet

buddhistiske sutraer? Kan de to integreres som åndelig lesning? Jeg oppdaget at det ikke er noen selvfølge, men fikk mange tanker om det som vil skje når vi etterhvert i vårt eget samfunn får mennesker som har røtter i to eller flere religiøse kulturer samtidig. Som et apropos til denne prosessen, ble jeg underveis utfordret til å delta i to norske bokprosjekter: redaksjon og oversettelse av zenbuddhistiske tekster i

Gyldendals «Ad fontes»-serie, og redaksjon av taoistiske tekster i Bokklubbens serie om verdens hellige skrifter. For meg er dette ikke bare religionshistorisk relevant, men en teologisk viktig formidlingsprosess.

Jeg deltok aktivt i en japansk menighet. Kirkelivet er uten den store dramatikken. Stort sett grått. «Jeg er ikke så redd for kristendommens skjebne,» kommenterte en kollega,

«men jeg er bekymret for kirken.» Men jeg så også tegn til fornyelse. Salmesangen var for mange en viktigere opplevelse enn prekenen, fellesskapet viktigere enn teologien. Jeg fikk også anledning til å preke noen ganger. Godt å oppdage at japansken sitter selv etter fjorten års fravær. Litt tyngre å jobbe på japansk enn på engelsk, ja vel, men nettopp denne motstanden skjerper en til å lete etter et språk som bærer. Fascinerende å oppdage at erfaringer og innsikter som er gjort i Norge, skaper gjenkjennelse og engasjement i en menighet som består av japanere, koreanere og kinesere.

Jeg deltok i en rekke studieprosjekter. Ett av temaene var religionsteologi. Men her var det ikke bare kristne teologer som deltok. Vi satt side om side med buddhister, og forsøkte å gjøre rede for våre tanker om forholdet til andre religioner. Da blir det ikke så lett å stille opp med de enkle svarene. Et forstyrrende element i denne prosessen var spørsmålet hvorfor det stort sett er kristne som er opptatt av religionsdialog, og hvorfor det er kristne som er så opptatt av å utvikle en religionsteologi.

Det er mye å grunne over når en tar noen skritt ut av sine egne tilvante sammenhenger. Jeg hadde vært der før, så jeg visste omtrent hva jeg gikk til. Likevel var mye annerledes.

notto.thelle@teologi.uio.no

Ny studieordning i teologi

Det teologiske fakultet innfører ny studierodning for profesjonsstudiet i teologi fra høstsemesteret 2000. Arbeidet med den nye ordningen har pågått over flere år og gjenspeiler hvordan endringer og utvikling i det norske samfunn har stilt nye krav og forventninger også til utdanning på universitetsnivå.

Teologien er et vitenskapelig arbeid med kristendommen i fortid og nåtid og utgjør en helhet av bibelfaglige, kirkehistoriske og systematiske disipliner. Profesjonsstudiet er tilrettelagt som et problemorientert studium. Målet er at studentene skal bli i stand til å formulere og drøfte sentrale problemstillinger i faget på et selvstendig grunnlag og med basis i relevant faglitteratur. Arbeidet med dette skal skje innenfor et samarbeid mellom lærere og studenter.

Profesjonsstudiet skal ikke bare gi studentene en større faglig bredde, men også utvikle selvstendig vurderingsevne gjennom faglig fordypning og spesialisering og med henblikk på teologiens konstruktive og kritiske funksjon i kirke- og samfunnsliv. Dette krever fortrolighet med vitenskapelig metode, vitenskapsteori og hermeneutikk, og gir mulighet for at du som teologisk student kan profilere studiet gjennom egne valg, evner og interesser.

En redegjørelse i detalj for den nye studierodningen finner du på fakultetets hjemmeside: www.uio.no/sthb/teologi/ftteoprof.html. Noen av de viktigste punktene i ordningen er gjengitt nedenfor.

Det teologiske profesjonsstudium bygger videre på mellomfaget i kristendoms-kunnskap og er åpent for alle uansett kirketilhørighet.

Etter mellomfaget studerer du først Det gamle og Det nye testamente (1.avdeling), deretter kirkehistorie og systematisk teologi (2.avdeling). Studiet avsluttes med en fritt valgt fordypningsoppgave som du

skriver under veiledning av en faglærer.

Ett semester praktisk teologi kan nå tas som del av cand.theol. eksamen, for å få en bedre integrasjon av praktiske og teoretiske elementer i studiet. Samtidig reduserer dette studietiden frem til prestetjeneste i Den norske kirke med ett semester.

Arbeidet med sentrale tekster fra Bibelen og fra kirkens historie på grunnspråkene spiller en viktig rolle i studiet, men nå konsentreres studiet om to språk, mot før tre. Semesteremne i gresk er obligatorisk for alle, men du velger selv om du i tillegg vil lære deg enten hebraisk (for studiet av Det gamle testamente) eller latin (for studiet av kirkehistorie).

Du velger selv eksamensform på de to avdelingene, enten 5-dagers hjemmeeksamen i to fag eller en semesteroppgave i ett av fagene og en 5-dagers hjemmeeksamen i det andre.

Du kan selv profilere ditt studium gjennom valg av pensaa og seminarer.

Gjennom hele studieløpet tilbyr fakultetet seminarer som knyt-

ter de forskjellige teologiske disiplinene sammen og drøfter teologiske problemstillinger med henblikk på dagens kirke og samfunn. Tema for disse seminarerne er Kjønn og teologi, Etikk, Skriftsyn og Kirke, religion og samfunn.

Gjennom hele studieløpet vil du hvert semester også ha mulighet for å delta på 2-3 dagers

intensivseminarer på Granavollen.

Fakultetet tilbyr jevnlig faglige ekskursjoner til steder og miljøer som har særlig interesse i et historisk og i et aktuelt perspektiv, som for eksempel Roma.

Studiet er tilrettelagt slik at du kan tilbringe ett eller flere se-

mestre ved studiesteder i utlandet. Fakultetet har samarbeidsavtaler med en rekke universiteter og teologiske læresteder verden over og kan hjelpe deg med å studere så vel i København som i San Leopoldo.

s.a.christoffersen@teologi.uio.no

- Vi utdanner for få prester!

Kontorsjef Nils Jøran Riedl, Det praktisk-teologiske seminar

De institusjonene som utdanner prester vil i tiden framover ikke produsere nok kandidater til preste-tjeneste i Den norske kirke. Utdanningsinstitusjonene er bekymret over dette. Kirkerådet har nå kommet med sin bemanningsplan for kirken. Denne ble forelagt de ulike utdanningsinstitusjonene våren 2000. Etter et møte med Kirkerådet fant Det teologisk fakultet, Det praktisk-teologiske seminar og Det teologiske Menighetsfakultetet det nødvendig å samordne sine tall med prognoser for hvor mange som nå ville bli uteksaminert fra våre teologiske læresteder. Kirkerådet slo i sin foreløpige rapport fast at det vil være behov for 59 personer i gjennomsnitt hvert år for å opprettholde dagens bemanningsnivå for prester i kirken. De konkluderte også med at ut fra de tallene som forelå for de siste årene ville det bli utdannet nok prester. Kirkerådets prognoser var, slik utdanningsinstitusjonene oppfattet det, for positive.

Det er ikke enkelt å lage prognoser bl. a fordi studieordningene er noe forskjellige, og fordi mange studenter ikke følger vanlig studieprogresjon. Mange kombinerer også utdanning fra flere ulike studiesteder. Vi gjorde likevel forsøk på å finne en måte å telle antall som startet på profesjonsstudiet i teologi, som har fullført cand.theol.-eksamen og antallet på de som har fullført avsluttende praktikum. En gjennom-

gang viste at gjennomsnittlig uteksaminert med praktikum pr. år i 10-års perioden 1990-99: var 63,7 personer.

Vi ønsket å finne hvor mange som gjennomførte cand.theol.-graden i samme periode. Vi delte da perioden i to (1990-94 og 1995-99). Ved de tre institusjonene begynte totalt 510 studenter på teologistudiet i femårs-perioden 1990-94. Snittet blir da 102 pr. år. De fordelte seg slik: Misjonshøgskolen; 76; Det teologiske fakultet; 127, menighetsfakultetet; 307.

I perioden 1995-1999 har 352 tatt cand.theol.-graden, det gir et snitt på 70,5 cand.theol.-er pr. år. Gjennomføringsprosenten er 69%. Vi fant det så formålstjenlig å sammenligne to grupper: De som begynte på teologistudiet i perioden 1990-94 (fem årskull), og som normalt ville være klare til å begynne på praktikum i 96-00 (fem årskull). Vi fant ut at 510 personer begynte å studere teologi i 1990-94, og i perioden 1996-00 (medregnet opptak for høsten -00 alle tre steder) vil 342 personer ha fullført praktikum. Dette utgjør en gjennomføringsprosent på 67 av dem som startet på teologistudiet i 90-94. Det igjen forteller at det er svært få som ikke tar praktikum når de først har tatt cand.theol.-graden. Imidlertid er det så mange som en tredel av dem som starter teologistudiet som aldri kommer til å ta praktikum.

Alle tre utdanningsinstitusjonene merker en klart synkende tendens på opptak til teologistudiet fra 1996 og utover. 375 studenter er tatt opp på teologistudiet i perioden 1995-1999. Dersom vi forutsetter at 67 % av de som begynner vil komme til å ta praktikum, har vi ut fra regnestykkene over funnet at 50 personer i gjennomsnitt vil fullføre praktikum pr. år i perioden 2000 - 2004. Dette tallet er lavere enn det behovet kirken har i øyeblikket. Hvis vi ser på en lignende måte å sette opp antallet studenter på i en kortere periode (de siste tre år), blir prognosene ennå dårligere. I perioden 97-99 er det tatt opp 175 studenter totalt på teologistudiet. Forutsatt at også her vil 67% gjennomføre praktikum, blir det 117 totalt. Dette gir et gjennomsnittlig på 39 personer pr. år som vil ta praktikum.

For kirken er dette en alvorlig utfordring. Vi klarer ikke å produsere nok prester. Kall til tjeneste og utfordring til å søke utdanning som gjør en kvalifisert for jobb i kirken må derfor være et viktig satsingsområde i tiden som kommer. Det tar tid å utdanne en prest. Skal vi snu tendensen må vi begynne nå!

Permanent diakoni

Av faglig leder Trygve Wyller

Fra 1. juli 2000 er det nye hovedfagstilbudet med det krevende navnet "helsefag hovedfag, studieretning diakoni" gått over fra barnestatus til ungdomstid. Det var i sommer fem år siden faget ble etablert med en samarbeidsavtale mellom Diakonhjemmets Høgskolesenter og Universitetet i Oslo ved Det teologiske fakultet. For første gang kunne studenter med bakgrunn i en helse- og sosialfaglig profesjonsutdannelse og et årsstudium i kristendom ta et hovedfag ved Det teologiske fakultet. I løpet av de fem årene er 9 kandidater uteksaminert med ferdig hovedfagseksamen og ca 35 studenter i øyeblikket på hel- eller deltid.

I løpet av det siste året er hovedfagstilbudet i "diakoni" (helsefag hovedfag) blitt evaluert og vedtatt videreført gjennom et vedtak i Det akademiske kollegium og forhandlinger mellom Diakonhjemmet og Det teologiske fakultet. En ny samarbeidsavtale om faget mellom de to partnere er undertegnet og både studenter og lærere ser frem til spennende fagutvikling, utdanning og forskning på området diakoni, omsorg, etikk.

Hovedfaget i diakoni er vokst frem med utgangspunkt i den lange fagtradisjonen som Diakonhjemmets kultur og kompetanse har gitt kirkelig og sekulært omsorgsarbeid. Samarbeidet med Det teologiske fakultet har ført denne tradisjonen i møte med den etiske, hermeneutiske og historiske teologiske kompetanse som fakultetet har. Det er selvsagt ikke lett å føre to ikke helt identiske tradisjoner

Hosten 1999 ble Gunhild Solberg (midten) ferdig med sitt hovedfag og ble cand. san. Hun er flankert av stud. sand Lisbeth Thoresen (t.v) og stud. san Ingvil J. Lønning (t.h)

sammen til å bære et fag. Men i hovedsak ser det ut til at dette kan bli et stimulerende samarbeid som kan gi ny og ikke forutsigbar kompetanse til profesjonelle i kirke og samfunn, til dem som arbeider med profesjonsutdannelsen og til forskningen om det viktige fagfeltet diakoni. Kort sagt ser det ut til at det tverrfaglige samarbeidet på den ene siden har gitt en utfordring til teologer om å knytte sin fortolkende teologi og etikk tett opp til et sammensatt praksisfelt og på den andre siden en tilsvarende utfordring til samfunnsforskere om å se at tolkning ikke trenger å være praksisfjern.

Hovedfag helsefag, studieretning diakoni har fra i sommer tre nye personer med ansettelse i fagfeltet. Aud Tønnessen er engasjert i et vi-

kariat som førstelektor i halv stilling ved Det teologiske fakultet. Kai Ingolf Johannessen og Olav Helge Angell er tilsatt i hver sin halve stilling med ansvar for diakoni hovedfag ved Diakonhjemmets Høgskolesenter. I tillegg til undertegnede er det dermed fire forskerstillinger i faget. Og den første cand.san, Sævar Gudbergsson er opptatt på Det teologiske fakultets doktorgradsprogram. Dermed er det grunn til å si at diakoni er etablert som et permanent undervisnings- og forskningsfag ved Det teologiske fakultet. Velkommen som student eller faglig engasjert til et nytt og viktig fagfelt!

GO BEFORE IT'S TOO LATE...

...reklamerer reisebyrået Kilroy og tilbyr billige billetter til eksotiske reisemål i hele verden for studenter. Go before it is too late.. Før impotensen tar deg som reklamen sier, og før du runder den magiske ungdomsgrensa til Kilroy satt til 33 år.

Det finnes mange måter å komme seg utenlands på. Utdanningsinstitusjonene har gjennom diverse avtaler gjort det enklere for studenter å reise til utlandet for å studere for en kortere eller lengre periode. Det mangler ikke på attraktive studietilbud. Reisestedene er mange og eksotiske også for studier i teologi. Du kan reise til land både i og utenfor Europa. Du kan velge å studere med polvotter på eller du kan velge å lese under en palme på ei strand på den andre siden av linjen.

Det var vel ikke bare drømmen om sand, palmer og papaya som brakte meg til Latin- Amerika vårssemesteret 2000. Jeg hadde lenge hatt ønske om å studere teologi i en annen kontekst og var heldig å komme med på et utvekslingsprogram til Brasil gjennom INATE, International Network of Advanced Theological Education, som TF er en del av. Det ble noen fantastisk berikende måneder ved Escola Superior de Teologia, det lutherske teologiske fakultet, som ligger helt i sør, i São Leopoldo, i nærheten av Porto Alegre. Med utsikt til nydelige grønne omgivelser fra terrassen min på campus, hentet jeg inspirasjon til lesning. Det var som å bo i en stor botanisk hage. Nye blomster spira hver måned, og vi studenter kunne når som helst plukke frukt i hagen. Appelsiner, mandariner, sitroner, banan og avokado og papaya etc. i mengdevis. Planen min var å begynne på

Corcovado landemerket ved Rio de Janeiro

fordypningsoppgaven min i feministteologi. Ved siden av jobbet jeg med kvinners stilling innenfor kirke og samfunn i Brasil, foruten å følge et seminar i hermeneutikk. Seminaret i hermeneutikk var veldig utfordrende og artet seg litt annerledes enn seminarene ved TF. Både professorer og studenter deltok i planleggingen og utformingen av seminaret den første gangen. Det var lagt opp som et diskusjonsforum, hvor alle leste de samme tekstene til hver gang, og hvor hver enkelt hadde ansvar for et forberedt innlegg. Den sammensatte gruppa av professorer og mastergradstudenter, bestående av blant annet

prester, lærere, psykolog og musikkpedagog, gjorde sitt til at den fire timers (!) diskusjonen hver fredag ble veldig spennende- om enn noe sprikende av og til. Her ble praktisk teologi nært knyttet opp til de andre disiplinene, eller retttere sagt praktisk teologi var en integrert del av de andre disiplinene. Til tross for språklige utfordringer, var også medstudenter veldig hjelpelige med å oversette til engelsk eller tysk for meg.

Hva feministteologi angår så er det vestlige land som har dominert med sitt teoretiske rammeverk. Dette har vært en teoretisk svakhet på mange

måter for feministteologi i Latin-Amerika, Afrika og Asia. Dette bildet ser nå ut til å endre seg. Flere jobber nå med doktorgrader i Latin Amerika og hjelper til med å bygge opp ny kompetanse innenfor dette store feltet. En del feministteologer har også samarbeid med kvinnebevegelsen. Kvinnebevegelsen i Brasil er i løpet av de siste tiårene blitt bedre organisert. Allikevel er forskjellene store mellom svarte og hvite kvinner. De svartes kamp er også forskjellig fra kvinnebevegelsens kamp i mange henseender.

I staten jeg bodde i (Rio Grande do Sul) er 20 % av befolkningen svarte. 37,5 % av svarte kvinner er analfabeter. Inntekt etter 12 års studier er for hvite kvinner 2750 i måneden, for hvite menn 4400, svarte kvinner tjener 1540, og svarte menn 2200. Ved universitetene gis det ingen kunnskap om de svartes historie. Til tross for at majoriteten av studentene er kvinner, består professorer og administrativt ansatte stort sett av menn. Fargede barn har ¼ mindre sjanse for å få seg en utdannelse enn hvite.

Flere fakta og nummer kunne vært gitt, men resultatet ville blitt det samme. Poenget her er bare å illustrere skjevhetene innenfor samfunnet. Diskriminering foregår både i forhold til kjønn, seksuell legning, politisk, etnisk og sosial tilhørighet. Selv om små endringer skjer, så er allikevel fremtidsutsiktene for mange veldig dårlige.

Det er bare et steinkast fra den rike del av byen (hvor det teologiske fakultet ligger) og til slumområdene i São Leopoldo. Den store fattigdommen er nedslående. Som ei øvre middelklasse kvinne med akademisk bakgrunn fra Norge var jeg i en særdeles privilegert posisjon. Noe

som vanskelig lar seg gå upåvirket hen. Inntrykkene og opplevelsene er mange. Og det er umulig å ikke la seg utfordre på sitt sosiale, teologiske og politiske ståsted.

I mai hadde MST, de jordløse landarbeidernes organisasjon en av sine største demonstrasjoner på flere år utenfor offentlige bygninger i statenes hovedsteder. Også i Porto Alegre, storbyen like unna, var flere fra MST samlet. På samme tid var jeg på et møte like ved. Jeg kunne høre sang og apeller fra MST mens møtet vårt pågikk. Stemningen ute i gata var anspent og mange var slitne etter lange dager og netter i kulde og regn. Etter møtet satte vi oss i bilen og kjørte ut på motorveien. Vi var ikke kommet langt, før praten i bilen stoppet. For i motgående kjøretning rullet det inn digre kolonner med grønne tanks. Et uhyggelig syn. Det var ikke tvil om hvor de skulle. Militærpolitiet hadde fått i oppdrag å fjerne demonstrantene fra MST. Og slik ble det.

Jeg avsluttet mitt opphold der hvor jeg begynte, på stranda i Rio de Janeiro med utsikt til den berømte Corcovado, Kristusstatuen. En utrolig by, som absolutt anbefales et besøk! Det var med tårer i øynene at jeg forlot et vakkert, men kontrastfylt land. Utallige møter med barn og voksne, kvinner og menn, fattige og rike har derimot satt sine spor. Spor som er med på å forme meg som menneske og som teologistudent. En ting er sikkert; disse erfaringene ville jeg ikke vært foruten! Jeg håper nå at flere griper mulighetene til å få nye erfaringer ved et annet studiested. Så da er det bare til å si: "Go before it is too late.."

t.m.falch@student.teologi.uio.no

*Av og til får utenlandsstudenter tid til å ta en tur på stranden.
(gamelt jungelordtak.)*

Ursula King - promotert til æresdoktor ved Universitetet i Oslo

1. september 2000 fikk Det teologiske fakultet nok en æresdoktor utnevnt ved Universitetet i Oslo. Ursula King fra University of Bristol ble promotert. Professor King

er godt kjent for de fleste som har vært ved fakultetet det siste året. Hun er tilsatt som Professor II ved fakultetet og har hatt jevnlig seminarer og forelesninger for student-

er og doktorgradskandidater.

SN håper å kunne bringe et intervju med damen i neste nummer.

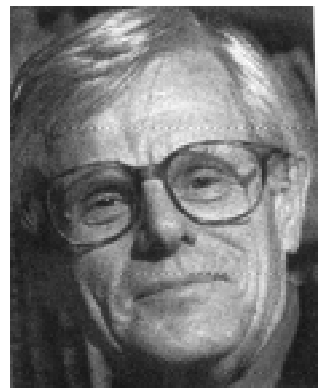
(foto: Ståle Skogstad)

Den ny promoterte på vei ned fra podiet. Dekan Trond Skard Dokka bivåner tilfreds det hele. Den fulle oversikt har rektor ved Universitetet i Oslo Kaare Norum.

St.Olavs orden til Jacob Jervell

Professor emeritus Jacob Jervell ble tidligere i høst tildelt St. Olavs orden av 1. klasse. Sentralt i begrunnelsen sto hans samfunnsgavnlige virke og den teologiske forskning. Sine Nomine gratulerer den ellers så travle professor som på ingen måte hviler på sine laurbær, men som hengir mye av sin tid til undervisning ved Religionsvitenskapelig institutt på Universitetet i Tromsø. Instituttet styres under

kyndig ledelse av Øyvind Norderval. Fotballentusiasten Jervell var professor i Det nye testamentet ved fakultetet frem til for få år tilbake. Han har bekledd vervet dekanus ved fakultetet og prorektor ved Universitetet i Oslo. Han faglige produksjon er rikheldig vi nevner i utvalg: «Gud og hans fiender» (1973), «Luke and the people of God» (1972) og «Die Apostelgeschichte» (1998)

ETTERUTDANNINGSKURS ved Det teologiske fakultet høsten 2000

1. Det samiske innhal- det i KRL-faget

Lørdag 7. oktober Kl. 10-16
kr. 500
(Ingen reisedekning)

Kurset vil gi kjennskap til det samiske innhaldet i KRL-faget. Kurset rettar seg mot lærarar i Austlandsområdet, og vil også vere aktuelt for lærarar som underviser i vidaregåande skole.

- Samane som urfolk og minoritet i det norske samfunn.
- Samisk førkristen religion.
- Thomas von Westen og samemisjonen.
- Lars Levi Læstadius og læstadianismen.

Medvirkende:
Professor Håkan Rydving (Universitetet i Bergen), Stipendiat Marit Myrvoold (Universitetet i Tromsø) og Førstelektor Hallgeir Elstad (Universitetet i Oslo)

2. Hellige tekster? Religiøse og etiske konflikter

Mandag 13. og tirsdag 14.
november
kr. 500

• Fortellinger i konflikt?
Fokus: Forfedre og stammødre i jødisk, kristen og muslimsk tradisjon. *Imam Ibrahim Saidy (The Islamic Government Oslo), Professor Helge S. Koanvig (Universitetet i Oslo).*

• Teksttolkning og etiske konflikter
Fokus: Det nye testamente og moralsk kritikk av Bibelen.

Professor Halvor Moxnes (Universitetet i Oslo) og Førsteamanuensis Beate Indrebø Hovland (Høgskolen for diakoni og sykepleie).

• Oppbyggelig lesning av kristne og buddhistiske tekster.
Professor Notto R. Thelle (Universitetet i Oslo).

3. Estetiske uttrykk i ulike religioner

Lørdag 2. desember
kr. 350
(Ingen reisedekning)

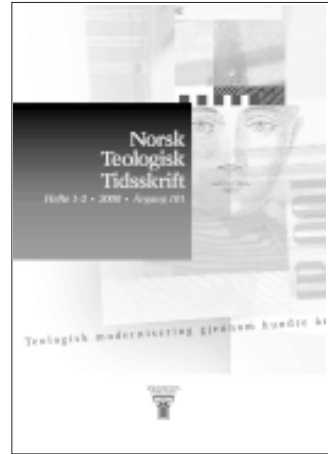
Kurset gir kjennskap til og arbeid med haldningar til bilete i ulike religionar og livssyn. Ein skal bli kjent med omgrep og teknikkar for elementær analyse av bilete og byggverk. Gjennomføre analysar av bilete og byggverk frå kristendommen og andre religionar. Få praktisk erfaring i å arbeide med bilete og arkitektur i undervisninga.

Kurset vil gjere bruk av det omfattende biletmaterialet som finst i *Kildesamling til Kristendoms-kunnskap med religions- og livssyns-orientering*, som er gitt ut av Nasjonalt Læremiddelsenter 1999 og distribuert til skolane.

Medvirkende:
Professor Knut A. Jacobsen (Universitetet i Bergen) Professor Tarald Rasmussen (Universitetet i Oslo) Professor Notto R. Thelle (Universitetet i Oslo).

Norges eldste fagtidsskrift for teologi

Norsk Teologisk Tidsskrift

Redaktør: Trygve Wyller
Redaksjonssekretær: Per Anders Aas
Redaksjonsråd: Hans M. Barstad, Svein Aage Christoffersen, Karstein M. Hansen, Geir Hellemo, Paul Leer-Salvesen, Turid Karlsen Seim

Norsk Teologisk Tidsskrift (NTT) er et forskningsbasert tidsskrift tilknyttet Det teologiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Tidsskriftet ble grunnlagt 1900 og er det eldste tidsskrift for teologisk forskning i Norge.

NTT gir fylldige presentasjoner av nye teologiske forskningsarbeider, og bringer i år et stort jubileumsnummer med temaet *Teologisk modernisering gjennom hundre år*.

Bestill abonnement – per telefon, fax, E-mail eller send inn bestillingsslippen!

Sendes:
Universitetsforlaget
Postboks 2959 Tøyen, 0608 Oslo.
Tel: 22 57 53 00. Fax: 22 57 53 53,
E-post: subscription@scup.no
[www://http.scup.no/teologisk](http://http.scup.no/teologisk)

UNIVERSITETS
FORLAGET

JA, jeg ønsker å abonnere på
Norsk Teologisk Tidsskrift
ISSN 0029-2176 fra nr 1/2000.
Fire hefter i året.

Porto inkludert. Vi sender regning.

- Institusjonsabonnement kr 490,-
- Privat abonnement kr 340,-
- Spesialtilbud studenter kr 285,-

Navn: _____

Adresse: _____

Studieinstitusjon / avgangår: _____

**UNIVERSITETET I OSLO
DET TEOLOGISKE
FAKULTET**

**STUDIESTIPEND FRA BERGENSFONDET
Høsten 2000**

Bergensfondets styre har for 2000 avsatt midler av fondets kontoevkastrøing til utdeling av studiestipend. Studiestipendet gis til prester og teologiske kandidater som er utdannet ved fakultetet og har tilknytning til fakultetet.

Søknaden skal i tillegg til vanlige personalopplysninger inneholde en redegjørelse for det studieformål det søkes om støtte til. Det benyttes et eget skjema for dette.

Søknadsskjema fås ved henvendelse til
Det teologiske fakultet. Tlf: 22 85 03 00/04.
Faks: 22 85 03 01. e-post: p.k.steiro@teologi.uio.no
Søknadsfrist høsten 2000 er 15. oktober

Søknaden sendes til
Bergensfondets styre
Det teologiske fakultet
Postboks 1023 Blindern
0315 Oslo.

returadresse:

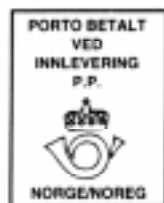
Det teologiske fakultet, Sine Nomine

Postboks 1023 Blindern

0315 OSLO

MOZOOM

B

174102/60